

تحلیل خطاهای نحوی دانش آموزان بلوچ زبان در
یادگیری زبان فارسی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: محمدی، سمیه، ۱۳۶۱ -
سرشناسه	: انتشارات سنجش و دانش
عنوان و نام پندآور	: تحلیل خطاهای نحوی دانش‌آموزان بلوچ زبان در یادگیری زبان فارسی / سمیه محمدی.
مشخصات نشر	: تهران: سنجش و دانش، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۶ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۹-۳۲۳-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: فارسی -- اشتباه‌های کاربردی -- نمونه‌پژوهی
موضوع	: Persian language -- Errors of usage -- Case studies
موضوع	: فارسی -- انشا و تمرین
موضوع	: Persian language -- Composition and exercises
موضوع	: زبان بلوچ -- نحو
موضوع	: Baluchi language -- Syntax
موضوع	: شاگردان ابتدایی -- نمونه‌پژوهی
موضوع	: School children -- Iran -- Case studies
رده بندی کنگره	: PIR ۲۸۷۳ / ۱۲ / ۳ / ۴۳۰ / ۴۳۰ / ۴۳۰
رده بندی دیویی	: ۱ / ۴۸۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۹۵۱۷۱۶

تحلیل خطاهای نحوی دانش‌آموزان بلوچ زبان در یادگیری زبان فارسی

مؤلف: سمیه محمدی

ناشر: انتشارات سنجش و دانش

تیراژ: ۵۰ نسخه

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۹-۳۲۳-۳

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

آدرس: خ دانشگاه - تقاطع روانمهر - ساختمان سنجش و دانش پ ۱۲۶

*** کليه حقوق مادي و معنوي اين اثر محفوظ مي باشد.***

الف. موضوع و طرح مسئله (اهمیت موضوع و هدف): این تحقیق در نظر دارد زبان فارسی گروهی از دانش‌آموزان بلوچ زبان پایه سوم و چهارم مقطع دبستان را با استفاده از روش تحلیل خطا مورد بررسی قرار داده و خطاهای نحوی آن‌ها را در نوشتن انشاء به زبان فارسی بررسی و توصیف کند. خطاها منابع مهمی هستند که با استفاده از آن‌ها می‌توان نظام ذهنی آموزندگان را مشخص کرد. به همین دلیل، محقق علاقمند به بررسی این موضوع می‌باشد و تلاش خواهد کرد خطاهایی را که زبان‌آموزان در زمینه نحوی دارند جمع‌آوری کرده، رد تجزیه و تحلیل قرار دهد تا به این تربیت حوزه‌های مشکل‌زای زبان فارسی برای زبان‌آموزان مشخص شود. و به دنبال آن منبع و عامل خطاها معلوم گردد و در نهایت راهکارهایی برای این خطاها ارائه گردد. این تحقیق در دبستان سرخ بخش بمپور از توابع شهرستان ایرانشهر انجام گرفته و داده‌ها از طریق انشاء جمع آوری شده است. این آموزش‌آموزان خرامسته شده تا در سه مرحله با موضوع‌های مختلف انشاء بنویسند و پس از هر بار انشاء نویسی خطاهای آنان ثبت شد. بنابراین پیکره زبانی این تحقیق از نوشتار طبیعی زبان‌آموزان گرد آوری شده و از نظر نحوی مورد بررسی قرار گرفته است. هدف کلی این تحقیق دستیابی به عوامل خطاهای نحوی بلوچ زبانان در نگارش و کاربرد زبان فارسی است. هدف اصلی این تحقیق عبارت است از بررسی خطاهای نحوی دانش‌آموزان بلوچ زبان مقطع سوم و چهارم دبستان در کاربرد زبان فارسی هدف کاربردی از نظر کشاورز هدف کاربردی بررسی خطاها کاملاً کاربردی و آموزشی و عبارت است از سازمان دهی دوره‌های جبرانی، آماده کردن مواد آموزشی و راهبردهای آموزشی مناسب.

ب. مبانی نظری شامل مرور مختصری از منابع، چارچوب نظری و پرسشها و فرضیه ها: **هدف نظری بررسی**

خطاها از نظر کوردر درک فرایند یادگیری زبان است. تجزیه و تحلیل خطاها، یکی از روال‌های کشف معلم برای درک این مسأله است که باید روی کدام بخش‌های زبان تمرکز کند. اگر تحلیل مقابله‌ای به درستی با تحلیل خطاها و آزمون‌ها همراه شود، می‌تواند پیش‌بینی‌های ارزنده‌ای را در این زمینه انجام دهد. **سؤالهای تحقیق ۱:** - بسامد وقوع هر یک از خطاهای نحوی چقدر است و چه درصدی را در کل شامل می‌شود؟ ۲- منشأ اصلی خطاهای نحوی چیست؟ ۳- آیا از یافته‌های این تحقیق می‌توان در آموزش زبان فارسی بهره گرفت؟ **فرضیه‌های تحقیق ۱:** - بیشترین بسامد وقوع خطاها در ظرفیت فعل است. ۲- خطاهای نحوی بیش‌آموزان بلوچ زبان از عوامل زیادی نشأت می‌گیرند. ۳- بررسی خطاهای نحوی دانش‌آموزان بلوچ زبان برای آموزش زبان فارسی به آن‌ها مؤثر خواهد بود. **واژگان تخصصی ۱:** - زبان‌آموز: یا آموزنده به کسی الالق می‌شود که در روند یادگیری زبان دوم شرکت دارد. ۲- زبان اول: زبان مادری یا زبان بومی هر فرد، زبان اول (L1) او فرض می‌شود. در این تحقیق منظور از زبان اول، زبان بلوچی است. ۳- زبان دوم: زبان هدف یا مقصد آموخته است که در محیط اجتماعی آن زبان زندگی می‌کند. این زبان وسیله برقراری ارتباط در جامعه و زبان رسمی آن است. افراد جامعه با همین زبان رسمی ارتباط برقرار می‌کنند. - خطا: خطای زبانی انحراف نظام می‌باشد که آموزنده در زبانی که هنوز به آن تسلط ندارد. ۵- بررسی خطا: بررسی یعنی مطالعه خطاهایی که زبان‌آموزان در یادگیری زبان دوم مرتکب می‌شوند. روش تحقیق در این پایان‌نامه توصیفی همراه با تحلیل آماری است. بدین معنا که خطاهای نحوی تعدادی از بلوچ زبانان فارسی‌آموز توصیف و بررسی می‌شود. فارسی‌آموزان بلوچ زبان دختر و پسر هستند که حجم نمونه را تشکیل می‌دهند.

پ. روش تحقیق شامل تعریف مفاهیم، روش تحقیق، جامعه مورد تحقیق، نمونه‌گیری و روشهای نمونه‌گیری، ابزار اندازه‌گیری، نحوه اجرای آن، شیوه گردآوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها: روش تحقیق در

این پایان نامه توصیفی همراه با تحلیل آماری است. بدین معنا که خطاهای نحوی تعدادی از بلوچ زبانان فارسی آموز توصیف و بررسی می شوند. جامعه آماری در این تحقیق ۱۵۰ نفر از دانش آموزان دختر و پسر مقطع سوم و چهارم دبستان هستند که در گروه سنی ۹-۱۱ سال قرار دارند. در این تحقیق پس از گردآوری سه مرحله انشاء از زبان آموزان، کلیه خطاهای نحوی در انشاها شناسایی شدند، سپس در پایان، طبقه بندی خطاها برحسب نوع و حوزه وقوع آن ها انجام گرفت.

ت. یافته های تحقیق: انواع کلی خطاهای صورت گرفته توسط زبان آموزان مورد مطالعه در این تحقیق عبارتند از: الف) خطاهای نحوی ناشی از انتقال زبان مادری در زبان مقصد (خطاهای بین زبانی)

ب) خطاهای نحوی ناشی از فرایند یادگیری زبان مقصد (خطاهای درون زبانی)

ج) خطاهای نحوی ناشی از وابستگی های ارتباطی

د) خطاهای نحوی ناشی از روشها و روش های آموزشی

ث. نتیجه گیری: بیشترین درصد خطاها مربوط به انتقال از زبان مادری است.

فهرست مطالب

۱۷	فصل اول
۱۷	طرح تحقیق
۱۸	مقدمه
۱۹	۱-۱ لزوم مطالعات گویش‌شناسی
۲۰	۱-۱-۱ زبان بلوچی
۲۱	۱-۱-۱-۱ قیاس و تیزاد بلوچ
۲۳	۱-۱-۱-۲ زمینه و تاریخچه موضوع تحقیق
۲۳	۴-۱-۱ زبان بلوچی و جایگاه آن در میان زبانهای ایرانی
۲۴	۵-۱-۱ تقسیمات گویشی زبان بلوچی
۲۷	۳-۱ معرفی تحقیق
۲۸	۳-۱ اهداف تحقیق
۲۹	۴-۱ ضرورت و اهمیت تحقیق
۳۰	۵-۱ سؤالات و فرضیه‌های تحقیق
۳۱	۶-۱ اصطلاحات تخصصی
۳۲	۷-۱ نوع روش تحقیق
۳۳	۱-۷-۱ روش گردآوری داده‌ها
۳۳	۲-۷-۱ جامعه آماری، روش نمونه‌گیری، حجم نمونه
۳۴	۳-۷-۱ روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
۳۴	۴-۷-۱ مشکلات تحقیق
۳۵	۸-۱ ساختار پژوهش
۳۶	فصل دوم
۳۶	پیشینه مطالعات
۳۷	مقدمه
۳۷	۱-۲ زبان‌شناسی مقابله‌ای
۳۷	۲-۲ بررسی مقابله‌ای
۳۹	۳-۲ انتقال زبانی
۳۹	۴-۲ اهداف بررسی مقابله‌ای
۴۰	۵-۲ شیوه مقایسه زبان‌ها در بررسی مقابله‌ای
۴۳	۶-۲ فرضیه‌های بررسی مقابله‌ای
۴۵	۷-۲ فرضیه میانه
۴۷	۸-۲ تحلیل مقابله‌ای آموزشی

۴۸	۹-۲ ارزش آموزشی تحلیل مقابله‌ای
۵۲	۱۰-۲ ایرادها و محدودیت‌های بررسی مقابله‌ای
۵۳	۱۱-۲ بررسی خطاها
۵۴	۱۲-۲ پیشینه مطالعات مقابله‌ای و تحلیل خطاهای نحوی در زبان‌ها و گویش‌های ایرانی
۵۷	۱۳-۲ پیشینه مطالعات زبان‌شناسی خارج از کشور پیرامون زبان بلوچی
۶۱	۱۴-۲ آثار پژوهشگران داخل کشور پیرامون زبان بلوچی
۶۳	فصل سوم
۶۳	مبانی نظری
۶۴	۱-۳ تحلیل خطا
۶۵	۲-۳ اهداف تحلیل خطاها
۶۶	۳-۳ اهمیت خطاها
۶۶	۴-۳ تفاوت خطا و لغت
۶۷	۵-۳ منابع خطا
۷۱	۶-۳ روش طبقه‌بندی و تجزیه خطاها
۷۲	۷-۳ فرد دو زبانه
۷۳	۸-۳ فرضیه زبان میانی، نظام نحوی و گرامر منحصر به فرد
۷۶	۹-۳ انتقادهای وارد بر بررسی خطاها
۷۸	فصل چهارم
۷۸	تجزیه و تحلیل داده‌ها
۷۹	مقدمه
۷۹	۱-۴ استفاده نادرست از حرف اضافه
۸۰	۱-۱-۴ استفاده از حرف اضافه "به" به جای "برای"
۸۲	۱-۲-۴ استفاده از حرف اضافه "به" به جای "با"
۱۴۸	فصل پنجم
۱۴۸	نتیجه‌گیری و پیشنهادات
۱۴۹	۱-۵ مقدمه
۱۴۹	۲-۵ یافته‌ها و نتایج پژوهش
۱۴۹	الف) خطاهای نحوی ناشی از انتقال زبان مادری در زبان مقصد
۱۵۴	۳-۵ پیشنهادات
۱۵۷	کتابنامه فارسی
۱۵۷	منابع فارسی
۱۵۹	کتابنامه انگلیسی
۱۷۱	واژه نامه
۱۷۱	انگلیسی - فارسی
۱۷۶	پیوست‌ها